

LKAB begraver urskog under gruvavfall

Publicerad i NSD 1 augusti 2014 med länkens rubrik : <http://www.nsd.se/opinion/alla-goda-krafter-maste-vanda-sig-at-ratt-hall-8641040.aspx> ; i Aftonbladet 4 aug 2014 <https://www.aftonbladet.se/debatt/article19313290.ab>

Vi vill varna allmänheten för att lita på svensk natur- och miljölagstiftning vid gruvprojekt. Den skyddar inte ens de högsta naturvärdena när starka ekonomiska exploateringsintressen ställs emot levande rik natur. Om en gruva fått tillstånd, saknar även den mest värdefulla natur i närheten skydd mot avfall från gruvan. Vi vill också varna för LKAB:s och regeringens nonchalans mot höga naturvärden.

Samhället har behov av metall för viktiga ändamål och i omställningen till ekologisk hållbarhet, exempelvis för att bygga Norrbottenbanan. Med den utgångspunkten har Naturskyddsföreningen inte haft avsikten att förhindra gruvbrytning i Mertainen. Vår förhoppning var att det skulle gå att hitta en konstruktiv lösning för att tillgodose både miljö- och produktionsintressen. Emellertid förbereder LKAB att dumpa kolossala sprängstensmassor i en urskog öster om gruvområdet. Naturskyddsföreningen har uppmärksammat skogen, men LKAB vägrar frakta gruvavfallet till någon annan plats.

Alltför stor del av landskapet är idag hyggen och likformiga monokulturer med ett enda träslag. Gamla skogar är ovanliga, och urskogsartade områden med intakt växt - och djur liv råder det brist på. Om urskogens arter ska ha en chans att överleva till framtiden kan man inte offra en enda av de sista urskogar som finns kvar. Mertainenskogens äldsta träd är flera hundra år gamla och inga spår av kalhuggning syns. Urskogar i Norrbotten är oftast karga, men här finns även rik högörtgranskog med en slående blomsterprakt.

Naturskyddsföreningen informerade först LKAB för att bolaget skulle kunna skona de höga naturvärdena, men bolaget tog ingen notis. Naturskyddsföreningens lokalkrets i Kiruna och länsförbund i Norrbottens län överklagade därför LKAB:s tillstånd att dumpa gruvavfallet i urskogen först till Mark- och miljödomstolen, och därefter till Mark- och miljööverdomstolen, vars beslut att tillåta dumpningen vann laga kraft häromveckan.

I höst är det val. Alla som värnar miljön har anledning att se sig om efter politiker som tar natur och miljö på allvar, istället för sådana som är beredda att offra allt för nya gruvor och tillväxt till varje pris. Vi vill varna för näringsminister Annie Lööf, (C) som påstått att Sveriges lagstiftning är en garanti för miljön vid gruvbrytning, och för miljöminister Lena Ek, (C) som inte försvarar naturmiljön mot onödiga och svåra konsekvenser av gruvbrytning.

LKAB har haft chansen att besluta att värna naturen, men bolaget kommer nu att begrava en oersättlig urskogsartad skog under 100 meter höga stenmassor på ett två kvadratkilometer stort område.

Istället för att göra en god miljöinsats, genom att välja en annan plats utan känslig miljö för deponering av gruvavfallet, så erbjuder LKAB Naturskyddsföreningen pengar och vill skriva ett samarbetsavtal. Vi tänker inte låta oss tystas för pengar. Vi häpnar över den makalösa fräckhet det statliga bolaget visar mot en folkrörelse.

Naturskyddsföreningen kommer därför att sprida budskapet till miljövännen att protestera mot LKAB:s miljösvik, mot regeringens agerande, och mot de tomma lagar som inte ens ger urskogar ett säkert skydd.

Lars Andersson, ordförande, Naturskyddsföreningen i Norrbottens län
Per Lundbäck, styrelseledamot, Naturskyddsföreningen i Norrbottens län
Urban Jacobs, styrelseledamot Naturskyddsföreningen i Kiruna